

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาโปรแกรมระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับงานหัตถกรรมพื้นบ้านล้านนาในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ เพื่อพัฒนาระบบฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์เกี่ยวกับงานหัตถกรรมพื้นบ้านล้านนาในประเทศไทย และเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับงานหัตถกรรมพื้นบ้านล้านนาในประเทศไทย รวมทั้งให้บริการสืบค้นข้อมูลผ่านระบบเครือข่าย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็น คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษา ในคณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 700 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเลือกมาจากกลุ่มประชากรโดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นจำนวน 40 คน โดยเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความสนใจหรือความเกี่ยวข้องกับงานหัตถกรรม ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างจึงประกอบด้วยคณาจารย์จากภาควิชาศิลปะไทยจำนวน 10 คน คณาจารย์จากสาขาภาพพิมพ์ จิตรกรรม ประติมากรรม จำนวน 6 คน เจ้าหน้าที่คณะวิจิตรศิลป์ จำนวน 10 คน และนักศึกษสาขาวิชาศิลปะไทยและสาขาวิชาการออกแบบอีก 15 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวนี้เป็นผู้ที่มีความสนใจและ/หรือที่มีความเกี่ยวข้องกับงานหัตถกรรม เช่น เป็นอาจารย์ผู้สอนในกระบวนวิชาเครื่องจักสานไทย เครื่องเงิน และเครื่องประดับไทย นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในกระบวนวิชาดังกล่าว และนักวิชาการชาว ศิลป์ประจำภาควิชาศิลปะไทย ซึ่งถือว่าเป็นตัวแทนที่ดีและเหมาะสมของประชากรทั้งหมด ที่ได้ทำการทดสอบประสิทธิภาพของ โปรแกรมระบบฐานข้อมูลนี้

การดำเนินการวิจัยนี้ได้มุ่งเน้นในด้านการพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวกับระบบฐานข้อมูล เพื่ออำนวยความสะดวกต่อการปฏิบัติงานของผู้วิจัย อีกทั้งยังเอื้อประโยชน์ต่อหน่วยงานที่สังกัด ต่อองค์กร และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยแยกการพัฒนาระบบฐานข้อมูลออกเป็น 2 ส่วนด้วยกันคือ ส่วนแรกเป็นการนำข้อมูลผลงานและผู้ผลิตงานหัตถกรรมพื้นบ้านในกลุ่ม 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน ในประเทศไทย ซึ่งได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย พะเยา ลำพูน ลำปาง แพร่ น่าน และแม่ฮ่องสอน มาจัดเก็บไว้ในฐานข้อมูลอย่างเป็นระบบ โดยจัดแยกประเภทของงานหัตถกรรม เพื่อเป็นแหล่งในการสืบค้นสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น อาจารย์ผู้สอนในกระบวนวิชา

ศิลปหัตถกรรม เจ้าหน้าที่ผู้ดูแล จัดเก็บ วัสดุผลงานหัตถกรรม และนักศึกษาที่เรียนในกระบวนวิชาเกี่ยวกับศิลปหัตถกรรม ในส่วนที่ 2 เป็นการพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ขึ้นมาอีก โปรแกรมหนึ่ง เพื่อใช้ในการสืบค้น ซึ่งช่วยให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว มีความสามารถในการดึงข้อมูลที่จัดเก็บไว้แล้วออกมาแสดงได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ ชัดเจน รวดเร็ว แสดงรายละเอียดของข้อมูลได้ในปริมาณมากตามความต้องการ และยังสามารถออกแบบหน้าจอในส่วนต่างๆ ให้มีความสวยงาม น่าสนใจ ได้เป็นอย่างดี อีกทั้งมีความปลอดภัยสูงเพราะผู้ที่เข้าไปทำการสืบค้นทั่วไปไม่สามารถทำการแก้ไข เปลี่ยนแปลงข้อมูลที่จัดเก็บไว้ได้ จำกัดเฉพาะผู้ที่ได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่ดูแลข้อมูลเหล่านี้เท่านั้น ที่สามารถทำการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แก้ไข เพิ่มเติม หรือลบข้อมูลทุกตัว ได้ตามความต้องการ ดังนั้น โปรแกรมคอมพิวเตอร์ทั้ง 2 ส่วนนี้จึงจำเป็นต้องมีความสอดคล้องสัมพันธ์กันในระบบการทำงานและการเชื่อมโยง อันเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อการดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. โปรแกรมระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับงานหัตถกรรมพื้นบ้านล้านนาในประเทศไทย ที่ผ่านการประเมินคุณภาพของโปรแกรม โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้าน โปรแกรมระบบฐานข้อมูล มีคุณภาพเหมาะสมมากที่สุดในการใช้งานใช้ การระบบฐานข้อมูล ทั้งระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับงานหัตถกรรมพื้นบ้านล้านนาในประเทศไทย หรือจะพัฒนาสำหรับใช้งานระบบฐานข้อมูลทางด้านอื่นๆ อีกทั้งมีความเหมาะสมในระดับหนึ่งหากรู้ใช้โปรแกรมนี้เฉพาะภายในองค์กร

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยพบว่า โปรแกรมระบบฐานข้อมูลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้สามารถใช้เป็นแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับงานหัตถกรรมพื้นบ้านล้านนา ในประเทศไทย รวมทั้งให้บริการสืบค้นข้อมูลผ่านระบบเครือข่าย ได้อย่างเหมาะสมที่สุด จากการประเมินประสิทธิภาพของโปรแกรมระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับงานหัตถกรรมพื้นบ้านล้านนาในประเทศไทย ด้วยแบบประเมินวัดระดับความพึงพอใจของผู้ประเมิน ซึ่งสรุปผลการประเมินระดับความพึงพอใจในประสิทธิภาพของโปรแกรมระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับงานหัตถกรรมพื้นบ้านล้านนาในประเทศไทย ได้ว่าโปรแกรมนี้มีความเหมาะสมมากที่สุดในการใช้งานระบบฐานข้อมูล มีความสะดวก ต่อการใช้งานและการใช้เมนูต่างๆ ตั้งแต่ขั้นตอนการลงทะเบียนเพื่อเข้าใช้งาน และการเข้าสู่ระบบการสืบค้นในส่วนต่างๆ อีกทั้งเมนูต่างๆ บนหน้าจอก็ง่ายต่อการใช้งาน และการแสดงผลบนหน้าจอ ก็ง่ายต่อการมองเห็น

2.1 การประมวลผลและเรียกข้อมูลนำออกมาแสดงบนหน้าจอ ก็มีความรวดเร็วมากที่สุด ทั้งการแสดงข้อมูลตัวอักษร ข้อมูลภาพนิ่ง และข้อมูลภาพเคลื่อนไหว

2.2 ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิดพบว่า ในการออกแบบหน้าจอ มีความเหมาะสม สวยงาม ชัดเจนมาก และมีการแบ่งพื้นที่หน้าจอแต่ละส่วนง่ายต่อการใช้งาน การสืบค้น มีการจัดวาง และสีสันทัน ที่ดูแล้วสบายตา ไม่ยุ่งยาก แต่หากเพิ่มเติมในส่วนของความชัดเจนและขนาดของตัวอักษรและรูปภาพผลงานหัตถกรรมแล้ว จะทำให้เกิดความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

2.3 ในส่วนของปริมาณเนื้อหานั้นมีจำนวนข้อมูลภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว และข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับผลงานหัตถกรรมมากพอสมควร และจากการวิเคราะห์ข้อมูลปลายเปิดกลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อเสนอแนะว่า หากเพิ่มปริมาณตัวอย่างของผลงานหัตถกรรมรวมทั้งข้อมูลตัวอักษรให้มากขึ้น จะทำให้ปริมาณเนื้อหามีความสมบูรณ์

2.4 ทางด้านของข้อมูลที่น่าเสนอในโปรแกรมระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับงานหัตถกรรมพื้นบ้านล้านนาในประเทศไทยนั้น มีความน่าเชื่อถือมากที่สุด เนื่องจากได้มีการระบุแหล่งที่มาและเอกสารอ้างอิงกำกับไว้ทุกส่วนของข้อมูล รวมทั้งไม่พบแหล่งอ้างอิงอยู่ที่หน้าจอไว้สำหรับเปิดดูรายนามเอกสารอ้างอิง ที่ใช้ทั้งหมดด้วย นอกจากนี้ข้อมูลที่สืบค้นได้ภายในโปรแกรมระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับงานหัตถกรรมพื้นบ้านล้านนาในประเทศไทยนี้ มีความน่าเชื่อถือมากที่สุดหากจะนำไปใช้เป็นแหล่งอ้างอิงในการทำงานวิจัยอื่นๆ ต่อไป

อภิปรายผล

1. ผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาโปรแกรมระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับงานหัตถกรรมพื้นบ้านล้านนาในประเทศไทย ในครั้งนี้ พบว่ามีความเหมาะสมต่อการใช้งานระบบฐานข้อมูล และการสืบค้นอย่างแท้จริง ซึ่งหากพิจารณาแล้วการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ไมโครซอฟท์ แอคเซส (Microsoft Access) เพื่อเก็บข้อมูลในงานวิจัยในครั้งนี้มีความสอดคล้องกับเอกสารของ พิชิต สุขเจริญพงษ์ และ ยืน ภู่วรรณ (2529:7) ที่ได้ให้ความหมายของฐานข้อมูลไว้ว่า ฐานข้อมูลคือการรวบรวมข่าวสาร ข้อมูล หรือสารสนเทศ ที่ได้เก็บรวบรวมไว้ในแฟ้มข้อมูลคอมพิวเตอร์ ซึ่งทำให้สามารถเก็บข้อมูลไว้ได้ในปริมาณที่มาก และใช้ชุดคำสั่งจัดการฐานข้อมูล ในการจัดการกับข้อมูลที่จัดเก็บภายในฐานข้อมูล รวมทั้งองค์ประกอบของโปรแกรมที่ใช้จัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับงานหัตถกรรมพื้นบ้านล้านนา ในประเทศไทย ก็มีความเหมาะสมอย่างยิ่งต่อการใช้งาน ซึ่งสอดคล้องกับเอกสารของ ศิวัช กาญจนชุม และวิชาญ หงส์บิน (2542:4) ซึ่งได้กล่าวถึง องค์ประกอบของ

ระบบฐานข้อมูลว่า หมายถึง โครงสร้างสารสนเทศ (Information) ที่ประกอบด้วยหมวดหมู่ (Entity) หลายๆ ตัว ซึ่งบรรดามัธยมเหล่านี้จะต้องมีความสัมพันธ์กัน

2. การพัฒนาโปรแกรมจากการเขียนด้วยโปรแกรมวิซวล เบสิก (Visual Basic) ให้เป็นโปรแกรมระบบจัดการฐานข้อมูล (Database Management System :DBMS) และเชื่อมโยงระหว่างผู้ใช้งานและข้อมูลหลักที่จัดเก็บไว้ในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ไมโครซอฟท์ แอคเซส (Microsoft Access) ในงานวิจัยครั้งนี้ ก็มีความเหมาะสมอย่างมากที่สุดด้วยเช่นกัน สอดคล้องกับเอกสารประกอบการสอนของสำนักบริการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2546:286) ที่ได้กล่าวว่า ระบบการจัดการฐานข้อมูล หรือ DBMS (Database Management System) ซึ่งจะทำหน้าที่ในการควบคุมดูแลการสร้างและเรียกใช้ฐานข้อมูล โดยผู้ใช้ไม่จำเป็นต้องรับรู้เกี่ยวกับรายละเอียดภายในโครงสร้างของฐานข้อมูล พูดย่างๆ ก็คือระบบการจัดการฐานข้อมูล (DBMS) นี้จะเป็นซอฟต์แวร์ที่เปรียบเสมือนสื่อกลางระหว่างผู้ใช้ และ โปรแกรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการใช้ฐานข้อมูล

3. ผลการวิจัยครั้งนี้ ยังสอดคล้องกับข้อเสนอของ กิติ ภัคพิชญะกุล และจำลอง คุรุอุตสาหะ (2542:15) ที่ได้กล่าวถึงระบบจัดการฐานข้อมูลว่า เป็นซอฟต์แวร์ที่ใช้เป็นตัวกลางระหว่างผู้ใช้งานกับฐานข้อมูล มีหน้าที่ช่วยจัดการสิ่งต่างๆ ที่จำเป็น ให้กับผู้ใช้ เช่น การสร้างหรือการเรียกใช้ฐานข้อมูล ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ใช้เหล่านั้นสามารถดึงข้อมูลภายในฐานข้อมูลมาใช้ หรือแก้ไขตามลักษณะที่ผู้ใช้ต้องการได้โดยสะดวก โดยไม่ต้องรับรู้เกี่ยวกับรายละเอียดภายในของการจัดเก็บข้อมูลในฐานข้อมูล ทั้งนี้เนื่องจากระบบจัดการฐานข้อมูลจะไม่อนุญาตให้ผู้ใช้เรียกใช้ข้อมูลจากฐานข้อมูลได้โดยตรงทุกครั้งของการทำงาน กับ ข้อมูลในฐานข้อมูลซึ่งจะต้องผ่านระบบจัดการฐานข้อมูลเสมอ

4. ผู้ใช้งานโดยทั่วไปก็ไม่สามารถแก้ไข เปลี่ยนแปลงข้อมูลในโปรแกรมระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับงาน หัตถกรรมพื้นบ้านล้านนาในประเทศไทยได้ เพราะระบบมีความปลอดภัยสูง สอดคล้องกับเอกสารของ ศิวัช กาญจนชุม และวิชาญ หงษ์บิณ (2542:6) ที่กล่าวว่า เป็นการควบคุมระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูล และความคงสภาพของข้อมูล (Data Security and Data Integrity)

ดังนั้น โปรแกรมระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับงานหัตถกรรมพื้นบ้านล้านนาในประเทศไทย จึงนับว่ามีความเหมาะสมที่สุด และให้ประโยชน์ตรงต่อความต้องการมากที่สุด ดังเอกสารของ ศิวัช กาญจนชุม และวิชาญ หงษ์บิณ (2542:7-8) ซึ่งได้กล่าวถึงการประมวลผลด้วยระบบฐานข้อมูลมีประโยชน์คือ

1. ลดความซ้ำซ้อนของข้อมูล ในกรณีที่มีข้อมูลชนิดเดียวกันถูกเก็บไว้หลายๆ แห่ง หรือที่เรียกว่าความซ้ำซ้อน การนำข้อมูลทั้งหมดมาเก็บไว้ที่เดียวกันในฐานข้อมูล จึงถือว่าเป็นการ “ลด” ความซ้ำซ้อนลงไปได้

2. สามารถหลีกเลี่ยงความขัดแย้งของข้อมูลได้ในระดับหนึ่ง เนื่องจากบางครั้งจะต้องมีการแก้ไขข้อมูล จึงอาจจะก่อให้เกิดปัญหาในการแก้ไขคือเมื่อเราแก้ไขข้อมูลที่เหมือนกัน แต่แก้ไขไม่หมดหรือแก้ไขไม่ครบทุกข้อมูลที่มีอยู่ในแต่ละแห่ง จึงทำให้ข้อมูลชุดเดียวกันอาจมีค่าในแต่ละแห่งไม่ตรงกัน ดังนั้นถ้าการใช้ระบบฐานข้อมูลทำให้เราสามารถลดความซ้ำซ้อนลงไปได้ ซึ่งถ้าใช้ระบบฐานข้อมูลเมื่อเกิดการแก้ไขข้อมูลขึ้นเมื่อใดก็จะต้องแก้ไขเหมือนกันครบทุกแห่ง

3. สามารถใช้ข้อมูลร่วมกันได้ การใช้ข้อมูลร่วมกันได้นี้ ไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะโปรแกรมที่ใช้ข้อมูลอยู่ในปัจจุบันเท่านั้น แต่โปรแกรมประยุกต์ที่มีการพัฒนาขึ้นมาใหม่ก็สามารถที่จะใช้ข้อมูลที่มีอยู่ได้เลย โดยไม่จำเป็นต้องเพิ่มเติมข้อมูลเข้าไปในระบบอีก

4. สามารถควบคุมความเป็นมาตรฐานได้ เมื่อมีการนำข้อมูลมาเก็บรวบรวมกันไว้ในฐานข้อมูลเช่นนี้ ทำให้ผู้ที่มีหน้าที่ควบคุมดูแลการใช้ระบบฐานข้อมูลสามารถกำหนดมาตรฐานของข้อมูลขึ้นมาได้ ทำให้การบริหารหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างระบบเป็นไปอย่างสะดวกและถูกต้อง

5. สามารถจัดหาระบบความปลอดภัยที่รัดกุมได้ ระบบฐานข้อมูลสามารถที่จะกำหนดสิทธิการใช้ให้แก่ผู้ใช้คนใดๆ ก็ได้ตามความเหมาะสม และผู้ใช้แต่ละคนก็อาจจะใช้ข้อมูลได้ในระดับที่ต่างกันหรือพูดอีกนัยหนึ่งก็คือ ผู้ใช้แต่ละคนจะมองเห็นฐานข้อมูลด้วยมุมมองที่ต้องการจึงทำให้มีความปลอดภัยในการใช้ข้อมูลร่วมกัน

6. สามารถควบคุมคุณภาพของข้อมูลได้ โดยมีการกำหนดค่าต่างๆ หรือจำกัดช่วงของข้อมูลไว้ เพื่อป้องกันการพิมพ์ข้อมูลผิดพลาด

7. สามารถสร้างสมดุลในความขัดแย้งของความต้องการได้ การที่ผู้ใช้ทั้งหมดขององค์กรใช้ข้อมูลจากฐานข้อมูลร่วมกัน ทำให้ทราบถึงความต้องการและความสำคัญของผู้ใช้งานทั้งหมด จึงสามารถกำหนดโครงสร้างของฐานข้อมูลเพื่อให้บริการที่ดีที่สุดได้

8. รักษาความเป็นอิสระของข้อมูล โปรแกรมประยุกต์ที่เขียนขึ้นจะไม่ขึ้นกับ โครงสร้างของตารางที่มีการเปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากโครงสร้างของตารางต่างๆ และตัวข้อมูลในแต่ละตารางจะถูกเก็บอยู่ในฐานข้อมูลทั้งหมด โปรแกรมประยุกต์ไม่จำเป็นต้องเก็บ โครงสร้างของตารางที่จะใช้ไว้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

การพัฒนาโปรแกรมระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับงานหัตถกรรมพื้นบ้านล้านนาในประเทศไทย ด้วยการประเมินระดับความพึงพอใจ มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านความสะดวก ในการใช้งานเมนูต่างๆ ที่หน้าจอ พบว่าเมนูต่างๆ นั้นใช้งานได้ง่าย แต่ควรเพิ่มระบบเรียกดูรหัสผ่านย้อนหลัง หรือระบบกันลิมิตรหัสผ่านเมื่อผู้ใช้ลืมชื่อหรือรหัสผ่าน ที่ได้ลงทะเบียนไว้แล้ว

1.1 หากผู้ใช้งานต้องการข้อมูลในรูปเอกสารก็ควรจะมีเมนูสำหรับการพิมพ์ (Print Out) ข้อมูลที่แสดงบนหน้าจอด้วย อีกเมนูหนึ่งที่ควรมีเพิ่มเติมสำหรับผู้ดูแลระบบ (Admin) ไว้ใช้สำหรับการแก้ไข เปลี่ยนแปลงข้อมูล นั่นก็คือเมนู แก้ไข (Edit) ในแต่ละส่ว ของ การสืบค้น

1.2 ควรเพิ่มช่องหัวข้อแสดงจังหวัดที่เป็นแหล่งผลิตหัตถกรรม ในส่วนของตารางแสดงผลการค้นหาผลงานหัตถกรรม เมื่อผู้ใช้ได้ทำการสืบค้นจากผลงานหัตถกรรม เพื่อได้รายละเอียดที่ครบถ้วนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2. ด้านความรวดเร็วในการสืบค้นและเชื่อมโยงไปยังแหล่งข้อมูลหลักนั้น ระบบมีการประมวลผลที่รวดเร็วทั้งการแสดงผลข้อมูลอักษรและข้อมูลภาพ สำหรับข้อเสนอแนะก็คือควรมีการเชื่อมโยง (Link) เพื่อเข้าสู่หน้าเว็บไซต์ต่างๆ ข้อได้ใจโปรแกรมนี้เข้าสู่การเชื่อมโยงเครือข่ายในระบบอินเทอร์เน็ตแล้ว

3. ด้านความเหมาะสมของภาพ ชัดเจน ในการออกแบบโปรแกรมนั้น มีการออกแบบหน้าจอที่ง่ายต่อการใช้งาน การจัดวาง สี สัน และการออกแบบแต่ละส่วนดูแล้วสบายตา ไม่ยุ่งยาก แต่ในส่วนหัวข้อต่างๆ ข้อมูลของผู้ผลิตหรือผลงานหัตถกรรมนั้นควรเพิ่มแผนที่ระบุเส้นทางหรือที่ตั้งของแหล่งที่ผลิตผลงานหัตถกรรมด้วย เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งานที่ต้องการเดินทางไปยังสถานที่ผลิต อีกทั้งควรมีเมนูการขยายรูปภาพของผลงานหัตถกรรม จากรูปภาพขนาดปกติที่แสดงบนหน้าจอ โดยขยายให้เต็มส่วนของหน้าจอ เพื่อให้ผู้ใช้จะได้เห็นรายละเอียดเกี่ยวกับรูปแบบลักษณะและรายละเอียดของงานหัตถกรรมได้ชัดเจนขึ้น รวมไปถึงในหน้าจอการแสดงผลภาพเคลื่อนไหวนั้น ควรเพิ่มข้อมูล รายละเอียดเป็นตัวหนังสือ หรือจะเป็นเสียงบรรยายตามไปด้วย เพื่อที่จะทำให้โปรแกรมนี้มีความสมบูรณ์ ชัดเจน และน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

4. ด้านความเหมาะสมของปริมาณเนื้อหาและความน่าเชื่อถือของข้อมูลนั้นควรเพิ่มปริมาณตัวอย่างของผลงานหัตถกรรมให้มากกว่านี้ เพื่อความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นของโปรแกรม อีกทั้งควรเพิ่มเติมในส่วนเนื้อหา หรือรายละเอียดในเชิงลึก เพื่อให้ผู้ใช้จะได้มีข้อมูลเพิ่มเติม และได้

ทราบถึงประวัติความเป็นมาของหัตถกรรมประเภทต่างๆ รวมไปถึงการใช้งานในด้านอื่นๆ ที่แตกต่างกันออกไป เพิ่มเติมมากยิ่งขึ้น เช่น ใช้ในด้านพิธีกรรมของท้องถิ่น เป็นต้น

เนื่องจากการสร้างและพัฒนาโปรแกรมระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับงานหัตถกรรมพื้นบ้านล้านนาในประเทศไทยนี้ ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่อยู่ภายใต้ลิขสิทธิ์ของระบบปฏิบัติการวินโดวส์ โปรแกรมไมโครซอฟท์ ซึ่งหากจะพัฒนาต่อโดยการนำเข้าสู่เวบไซต์ของคณะวิจิตรศิลป์ ด้วยการเชื่อมโยงผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่แล้ว จะต้องดำเนินการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง โครงสร้างของโปรแกรมบางส่วน เพื่อให้สอดคล้องกับระบบปฏิบัติการที่ทางคณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ใช้อยู่

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ควรพัฒนาโปรแกรมระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับงานหัตถกรรมพื้นบ้านล้านนาในประเทศไทยนี้ ให้มีความสมบูรณ์พร้อมในด้านของปริมาณข้อมูลเนื้อหาและรายละเอียด ครอบคลุมให้มากที่สุดเพื่อที่จะได้แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของโปรแกรมหัตถกรรมนี้ ที่ด้านความสามารถใช้บันทึกข้อมูลได้ในปริมาณสูง ในขณะที่การประมวลผลยังมีความรวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำ และการนำข้อมูลจากโปรแกรมนี้ออกไปใช้ประโยชน์ได้อีกหลากหลาย เพื่อที่จะได้นำโปรแกรมนี้ออกไปใช้จัดการระบบฐานข้อมูลในด้านอื่นๆ ของคณะวิจิตรศิลป์ อาทิเช่น ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนวิชาต่างๆ ที่เปิดสอน ด้านวัสดุอุปกรณ์หรือครุภัณฑ์ทางการเรียนการสอน หรือด้านการจัดการพิพิธภัณฑ์ผลงานทางศิลปะของคณะวิจิตรศิลป์ ฯลฯ ได้อีกต่อไป